

Fred Kistenkas

Natuurverbetering

Een departementale topmanager Omgevingswet “wil met volle kracht vooruit, omdat reflectie over dit wetgevingsproject ten koste zou gaan van alle opgebouwde positieve energie in den lande”. Dat is natuurlijk oliedomme argumentatie. Reflectie is altijd belangrijker en beter dan wat voor energie dan ook. Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog was er ook positieve energie en we weten tot wat voor ellende dat heeft geleid. Aan reflectie heb je meer, maar bij deze generatie managers is doen kennelijk belangrijker dan denken. Denkers over de Omgevingswet zijn namelijk helemaal niet zo positief en zien het als een overmoedige Icarus-vlucht. Te hoog willen vliegen en dus diep vallen. Gedoemd te mislukken. Een ingewikkeld rechtsgebied als het milieurecht maak je niet eenvoudiger door de wetgeving op deel terreinen te bundelen. Met die bundeling zijn de deel terreinen inhoudelijk immers niet verdwenen. Eenvoudiger wordt het niet. En beter ook niet. Valse verwachtingen. Te hoog gegrepen.

Dat laatste kun je van minister Schouten en haar wetsvoorstel *Stikstofreductie en Natuurverbetering* (Wsn) niet zeggen. Er komt weer een programma, maar de juridische fouten van dat oude programma, de PAS, worden daarin niet meer gemaakt. Vergunningverlening op de pof kan niet meer. In 2030 moet ten minste 50% van de hectares met stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde zijn gebracht. Daartoe stelt de minister een programma vast met de route naar die streefwaarde voor 2030. Het wetsontwerp sprak aanvankelijk van een bescheiden ‘inspanningsplicht’. Inmiddels wordt het onder druk van het Remkes-advies toch nog een harde resultaatsverplichting.

Omdat het nieuwe programma bovendien geen basis biedt voor individuele besluiten, gaat het ook niet vergezeld van een ecologische onderbouwing die als passende beoordeling (stap twee van de habitattoets) kan worden ingezet. Om de streefwaarde te behalen, is landelijk gemiddeld een stikstofdepositiereductie van 255 mol per hectare per jaar nodig. In aanvulling op de

“Een ingewikkeld rechtsgebied als het milieurecht maak je niet eenvoudiger door de wetgeving op deel terreinen te bundelen. Met die bundeling zijn de deel terreinen inhoudelijk immers niet verdwenen”

verschillende nationale maatregelen, is bij het bereiken van de streefwaarde daarom gebiedsgericht maatwerk noodzakelijk. Dat gaan provincies nader invullen in gebiedsplannen. Wat de precieze juridische status van zo’n plan is, blijft mij voorsnog onduidelijk.

De Commissie-Remkes vindt het in haar eindrapport *Niet alles kan overal* van afgelopen juni ook veel te weinig en veel te vrijblijvend. De deadline is dan wel juridisch boterzacht, maar het is intussen wel een wettelijk vastgestelde deadline. Een deadline die de Habitatrichtlijn zelf niet eens eist. Een extraatje dus; in zoverre is het wetsvoorstel dus winst voor natuur. Het is geen schreeuwerig wetsvoorstel met veel te hoge ambities zoals de Omgevingswet. Het is een bescheiden voorstel met veel reflectie. Aldus beschouwd dus een sympathieker wetsvoorstel dan die Omgevingswet. Nu nog wat positieve energie.

fred.kistenkas@wur.nl

